

Taula rodona 2

Afectació cardiovascular de les intoxicacions

1. Justificació:

Una intoxicació és un fenomen en la que una substància produeix efectes nocius, és a dir, aquells que atempten contra la supervivència o la funció normal de l'individu. Constitueix una de les urgències mèdiques més freqüents. Els tòxics més freqüentment implicats són els psicofàrmacs, les drogues d'abús (cocaïna en particular) i l'alcohol etílic. Altres causes són els productes domèstics, industrials i agrícoles, la ingesta de plantes o bolets tòxics i les mossegades o picades d'animals verinosos.

El tractament inicial de les intoxicacions va dirigit a mantenir l'estabilitat del pacient ("ABC"), disminuir la quantitat de tòxic circulant, i evitar la lesió a òrgans diana. Sovint però, es focalitza molt en la neuro-toxicitat, especialment en els requeriments o no de protecció de la via aèria i en la possibilitat d'administració d'algun antídoto, fent menys consideracions en quant als efectes cardiovasculars de les intoxicacions. En aquest sentit, el maneig del xoc i les arítmies, per exemple, acostumen a seguir els esquemes genèrics del suport vital avançat, però el coneixement dels mecanismes de cardiotoxicitat de les substàncies implicades en les intoxicacions podrien modular l'abordatge terapèutic en aquests pacients, especialment en quant l'abordatge farmacològic o de l'antídoto. Per aquest motiu, en aquesta taula rodona, es repassaran els efectes cardiovasculars en les intoxicacions per fàrmacs més freqüents, i d'altres no tan freqüents però rellevants per les seves peculiaritats. D'altra banda, es senyalaran algunes interaccions que poden resultar tòxiques des del punt de vista cardiovascular

2. Objectiu:

Actualitzar els efectes cardiovasculars dels fàrmacs més implicats en les intoxicacions medicamentoses, i actualitzar els efectes de les drogues d'abús i d'esbarjo, i el seu efecte sobre el sistema cardiovascular.

3. Objectius específics:

- a) Esquematitzar els mecanismes de cardiotoxicitat més freqüents dels fàrmacs.
- b) Repassar les intoxicacions per fàrmacs més freqüents analitzant els seus efectes cardiovasculars.
- c) Subratllar alguns fàrmacs menys freqüents, però amb gran rellevància a l'hora dels possibles efectes cardiovasculars en cas d'intoxicació.
- d) Assenyalar algunes interaccions farmacològiques que poden acabar produint un efecte tòxic cardiovascular.
- e) Dissenyar una estratègia terapèutica, o modificar-la, en aquests pacients en base als punts previs.
- f) Desglossar els efectes específics de les drogues d'abús més freqüents al nostre medi, amb la resposta adversa específica, adjuntant casos clínics reals sobre cada una de les drogues a tractar.
- g) Analitzar la controvèrsia de l'ús, cada vegada més freqüent, de begudes energètiques i els seus efectes nocius: arítmies, QT llarg adquirit, disfunció ventricular, síndrome coronari agut i mort sobtada. Casos reportats de mort sobtada, arítmies ventriculars i edema agut de pulmó en el pacient sa.

4. Metodologia:

La taula consta de dues ponències de 20 minuts cadascuna amb 20 minuts de debat. Revisió de la bibliografia (PubMed i tractat de toxicologia) en quant als problemes cardiovasculars descrits en les intoxicacions i el seu abordatge, tant de les intoxicacions per fàrmacs més freqüents, com les més emblemàtiques per les seves particularitats.

Presentació del contingut teòric amb PowerPoint en base a casos clínics.

Precs i preguntes.

Ús del codi-TOX.

5. Data, horari i lloc:

Data: Dijous 16 d'abril del 2015.

Horari: 12:00h a 13:00h.

Sala: Santa Tecla.

6. Ponents:

- a) Dr. José Ramón Alonso. Unitat de toxicologia clínica. Àrea d'Urgències. Hospital Clínic de Barcelona.
- b) Dr. Jorge Arnulfo Morales. Metge assistencial SEM Barcelona. Urgències Cardiològiques i Unitat Coronària. Hospital del Mar. Membre del Grup de Treball SoCMUETOX de SoCMUE.

7. Logística, recursos materials:

Presentació PowerPoint. Ordinador i canó.

8. Organització:

XXIIè Congrés Nacional Català d'Urgències i Emergències.

Responsables de taula:

Dra. Sònia Jiménez. Servei d'Urgències. H Clínic. Barcelona. Comitè Científic SoCMUE.

Dra. Elena Bravo. Directora ABS El Vendrell. Servei d'Urgències de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona. Comitè científic local.

9. Temari/Contingut:

Títol de la taula: Afectació cardiovascular de les intoxicacions.

Moderadora: Dra. Elena Bravo. Directora ABS El Vendrell. Servei d'Urgències de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Tarragona.

Ponències:

a) Efectes cardiovasculars dels fàrmacs més implicats en les intoxicacions medicamentoses.

Dr. José Ramón Alonso. Unitat de toxicologia clínica. Àrea d'Urgències. Hospital Clínic de Barcelona.

b) Efectes cardiovasculars nocius de les drogues d'abús.

Dr. Jorge Arnulfo Morales. Metge assistencial SEM Barcelona. Urgències Cardiològiques i Unitat Coronària Hospital del Mar. Membre del Grup de Treball SoCMUETOX de la SoCMUE.